

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԿԱՆԻՅԻ
Տարեկան վեցամսեայ
Կ. Պոլսոյ համար 6 մէկնս 3 մէկնս
Գաւառաց » 7 » 3 1/2 »

ՊԱՅՄԱՆՔ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ վերաբերեալ որ եւ է
համակ եւ գրութիւն պէտք է ուղղե-
աւ ՏՅՈՐԼԵ-ԽԱՐԱԳԻՐ Կ. Պոլսոյ Մէր-
ճան չարքը Րիշտի ԷՖ. Խան երկրորդ
յարկ թիւ 19:

Direction du journal arménien
HAIRÉNIK. CONSTANTINOPLÉ
Mérdjan Ruchdi éffendi Han No-49

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Gérant-Responsable
M. MELIKIAN

ԱԶԳ. — Երեք օր ետքը փնտռուած «Հայրենիք» իւրաքանչիւր թերթը յետ այսորիկ 20 փարայի պիտի վաճառուի:

ՏՄԱՆԵՆԻՈՒԹԵՐՈՐԴ ՏՄՐԻ—ԹԻԻ 2276

ԵՐԵՎԱՆԻ

5 ՄԱՅԻՍ 1887 (Ն.Տ.) 17 ՄԱՅԻՍ

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

ԱՆԴՆԻՈՅ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

Անգլիերէն հանդէս մը իր ազգին
զարգացման վրայ հրատարա-
կած է մօտերս յօդուած մը յո-
րում կը ցուցնէ իրողութիւններ
անգլիական տոհմին ներքին զար-
գացման աղբիւրը մասին: Ըստ
յօդուածադրոյն անցեալ երե-
սունհէկնդ տարիներու մէջ Անգ-
լիայէ դուրս գալոված են անոր
բնակիչներէն իբր 7 միլիոն հոգի:
Ահագին կորուստ, և այնպիսի
որոյ հատուածը բնաւ տեսնուած
չէ քաղաքակրթեալ ազգաց պատ-
մութեան մէջ: Եւ սակայն հա-
կաւոր բնակչաց այսքան պար-
պոնելուն, ժողովուրդն աճած է
հաստատուն կերպով և շարու-
նակ, և վերջին տասն տարիներու
մէջ անոր բնակչաց թիւն հասած
է 32 միլիոնէ 36 միլիոն եօթն
հարիւր հազարի: Բնակիչը նորա
աճած են 12 առ հարիւր, հա-
րըստութիւնը՝ 22 առ հարիւր,
արուեստագիտութիւնը և ձե-
ռագործը՝ 29 առ հարիւր, վա-
ճառականութիւնը՝ 67 առ հա-
րիւր, և դատարարակութիւնը՝
68 առ հարիւր: Մուրացկաննե-
րու թիւն իջած է առ 1000՝ 48է
27ի: շատ զարմանալի և յուսա-
լից նուազում մը, որ հաւանա-
կանապէս ընծայելի է մեծաւ մա-
սամբ սղորմութեան դարձող լա-
ւագոյն գրութեան թէ՛ հանրա-
յին և թէ՛ անհատական: Ոգեից
ընդհանրաց սղառումն իջած է
2.33 կալոնէ (1 կալոն հաւասար
է իբր 3 քաշի) 1.79 կալոնի առ
իւրաքանչիւր բնակիչ: Այս յոյժ
զարմանալի վիճակագրութեան
մէջ կայ միայն երկու վիճակագրու-
ցիչ իրողութիւն, այն են, նշա-
նաւոր նուազութիւն նորածննե-
րու և նշանաւոր աճումը՝ խե-
ղագործներու տրճանագրու-
թեանց մէջ:

ԱՔՍՈՐԵՍԱԼ ՈՃՐԱԳՈՐԾԱՅ ԿԱՆԱՅՔ

Հետագայ յօդուածը կը ցու-
ցնէ թէ ի՞նչու համար Աւստրա-
լիացիք կը հակառակին Նոր Հիւ-
րիտան կղզեաց մնայուն կերպով
գրաւուելուն դէմ Գաղտի կող-
մանէ:

Չը կրնար երեւակայուիլ չարա-
զոյն դժոխք մը քան ոճրագործ
արտոբերող գիւղ մը, ի Քալէտո-
նիա: Ոչ ոք մինչև իսկ կարող է
տալագրութեան յանձնել ամբա-
րշտութիւնները որ կը դործուին
հոն: Յամին 1878 մինչև տեղի կու-
նենար բնիկներուն պատերազմը,
կըսէ Սան Ֆրանչիսկոյի Կոլ Լը-
րագըրն Աւստրալիացի թղթակի-
ցը, ևս կը գտնուէի գաղղիացի
զօրաց հետ: Գատապարտեալ ոճ-
րագործք մեր հետ կ'երթային
իրեւ ընկերք բանակին, և ետ
շատ մը ծառաներ ունէի ոճրա-
գործներէն: Անոնցմէ մին էր այլ
մարդ մը, աղու որ, սղիտակահեր
ծերունի մը որ կ'սկիւծուէր իւր
կնոջ վրայ, սպաննած էր իւր նո-
խանձորդը, հաներ էր ոխան ա-
նոր մարմինէն, եփեր էր, և ըսած
էր իւր կնոջ թէ ոչխարի սիրտ էր
այն, կերած էր զայն անոր հետ
և յետոյ սպաննած էր իւր կնոյն:
Այն ոճրագործք որ դուրս կը
զրկուին, լալորովին տառ նման
դէշ չէն: Ասոնք ոճրագործու-
թեան մէջ ունակացած են Գաղ-
ղիա, և կը զրկուին դուրս մար-
դիկ՝ երկու սեռէ ևս, ոճրա-
գործք որ չար կը դործեն իրենց
սեռին յատուկ, որպէս զի մըշ-
տընջնուորեն Աւստրալիոյ ծո-
վեղերաց մօտ բնակիչներ՝ որ են
աշխարհի վրայ անթիւնակ անօ-
րէններ: Շատ ժամանակ չանցաւ
յորմէ հետէ ևս գաղղիական փո-
խագրանաւով մը մեկնեցայ Մէլ-
պուրնէ հալքէն եկած նաւով մը
երթալ Նուվէա: Ուղեւորաց մէջ
կը գտնուէին վաթսուս մանկա-
մարդ կանայք Ս. Յովսէփոյ քա-
նի մը բարի քերց խնամոց ներ-
քէ: Չատուած էին անոնք ինչ-
պէս մարդիկ կը գատեն արջառ-
ները, որպէս զի տառնք կնու-
թեան արուէին Նուվէայի բարի
վարք ցուցնող կալանաւորաց:
Անոնք գրեթէ ամենքն էին մար-
դատանաց կիներ որ սպաննած
էին իրենց այրը, տարփաւորը
կամ զաւակը: Անոնց մին բար-
կութեան կիցը մէջ իւր մանու-
կը դուրս նետած էր չղկնաւուն
պատուհանէն այս ճամբորդու-
թեան միջոցին: Լաւագոյն է թե-
րեւ որ մանուկը մեռնի անմեղ
քան մեծնայ ըլլալու մայր ոճրա-
գործաց ընտանիքի մը: Ոճրա-
գործութեան մէջ բռնուող և

տարագրեալ այս անձանց թոյլ
կը արուի ըլլալ տէր ընտանեաց
և զուակաց, բայց ոչ անոնց և
ոչ նոցա զաւակաց երեք թոյլ
չտրուի վերստին դառնալ Գաղ-
ղիա: Եւ այդ ոճրագործաց սե-
րունդն ո՛ր պիտի երթան, եթէ
ոչ Աւստրալիոյ ծովեղերները:
Պէտք չէ շատ զարմանալ թէ
մենք աղագակ եւ բողոք բար-
ձինք այս բանին դէմ, եւ պա-
հանջեցինք որ գաղղիական և
գերմանական իշխանութիւնք այլ
ևս աւելի չծաւալին հարաւային
ծովուց մէջ որոց կղզիներն են
մեր բնական ժառանգութիւնը:

ԹՂԹԱԳՐԱՄԻ ՄԸ ՎԷՊԸ

1740 թուականին, Անգլիոյ
գրամատան վերապետներէն
մին, անմեղադրելի վարուց տէր
մարդ մը, կորանցուց 30 հազար
ոսկինաց գրամատան թղթագրամ
մը մասնաւոր պարագայից մէջ:
Կը թուէր թէ գնած էր կալուած
մը այդչափ գումար դրամի և
գիւրութեան համար գրամատան
թղթագրամ մը առաւ փոխանակ
յիշեալ գումարին: Մինչ կը գնէր
զայն կղզանքի ներքեւ տուն հաս-
նելէն ետքը, սենեկէն դուրս
կանչուեցաւ, վասն որոյ, ինչպէս
կը խորհէր, դրաւ զայն վառա-
րանին վերը գտնուած գարանին
վրայ: Երբ գարձաւ ետ քանի մը
վայրկեան ետքը, թուղթը ան-
յայտ եղած էր: Չէր կրնար դող-
ցուած ըլլալ, վասն զի ոչ ոք մը-
տած էր ներս, վասն որոյ եղբա-
րակացոց թէ հովը կրակին մէջ
մըծած էր զայն եւ այրած: Խըն-
դիւրը ներկայացուց գրամատան
պաշտօնէից, եւ անոնք թուղթ
մը ևս տուին նոյն գումարին հա-
մար, և ինք մուրհակներ տուաւ
որ նորէն ետ գարձուէր ստա-
կը եթէ թղթագրամը յետոյ եր-
բէք ներկայանար գրամատանին
հատուցանելու համար ստակը:
Երեսուն տարի ետքը մինչ նա
մեռած էր երկար ժամանակ ա-
ռաջ, եւ նորա ստացուածքը
բաժնուած էին ժառանգորդաց
մէջ, անհետ կարծուած թղթա-
գրամը ներկայացաւ գրամատե-
ղանի պաշտօնէին, որպէս զի հա-
տուցանէր: Որովհետեւ գրամա-
տունը չէր կրնար անպատիւ ընել

իւր թղթագրամը, ստակը վճա-
րեց և վախճանելոյն ժառանգորդ-
ներէն խնդրեց լեցնել Գրամատե-
ղանին կորուստը որ տեղի ունե-
ցած էր փոխանակ մէկի երկու
թղթագրամ տալով: Չայս մեր-
ժեցին անոնք բնել, գրամատունն
ալ իւր մասին ու և իցէ օրինօք
չէր կրնար բռնադատել զայնս
անոր համար: Այն անձը որ թըղ-
թագրամը գտած և ստակն ըն-
դունած էր, կը կարծուէր թէ
ճարտարագետ մ'էր որոյ յանձ-
նուած էր քակել վախճանելոյն
տունը և ուրիշ մը չլինել անոր
տեղ: Գտած էր 30 հազար տօ-
լարնոց թղթագրամը ծինելոյցին
խռուչին մէջ ուր ու և իցէ կեր-
պով կեցած էր գարանին վրայ
գրուած ժամանակէն ի վեր: Շատ
տարիներ պահուած ըլլալու էր,
և գրամատան ներկայացնելու
գործն այնպիսի եղանակաւ կար-
կաղրուած էր որ յիշեալ ճար-
տարապետն եղաւ ընչեղ մարդ
մը կոյր բաղդին բերմամբ:

Ա.

ԵՐԵՎԱԻ ԹՂԹԱԳՐ

Պէրլին 9. մայիս. — Պ. Պիդ-
մարը կը խորհի Պենտելիտէն
առաջ Պէրլինէն մեկնել: Իւր բը-
նակութիւնը պիտի հաստատէ ի
վարձին կամ ի Ֆրիէտրիխսընէ:
Բօլպարս զօրավարը Պէրլինէն
մեկնելէ առաջ նախարարապետին
հետ երկու ժամ տեսակցեցաւ:
Վիէննա 10 մայիս. — Անտրաշի
կոմսը կայսեր հետ երկար տե-
սակցութիւն մ'ունեցաւ: Կը կար-
ծուի թէ կոմսը արտօնութիւն
խնդրեր է 1877ին Ռուսիոյ և Ա-
ւստրիոյ մէջ պատահած անցից
ամիսիւմը հրատարակելու:
Կայսրը այսպիսի բան մը չընելու
համար տարհանուել է ղինքը:
Հունգարիոյ նախարարապետ
Պ. Թիճա կայսեր հրամանը պիտի
ստանայ պատասխանելու համար
Հունգարացի երկուփոխանաց հար-
ցապնդանց ի մասին Կաղէթ տը
լՍլըմաններ ալ Նուի յայտնու-
թեանց և փարլիքի 89ի Արուես-
տահանդիւնին: Աւստրո-Հունգա-
րիոյ մասնակցութեան:

Բշարի 10 մայիս. — Գերմանացի ուսանողը Իւհան Բանաստեղծին տարեգարձը տօնելով, խումբ մը Ձէքեր վաղցնելու մէջ վրանին յարձակեցան, ուսանողը պանդոկ մը վախճելով, ոստիկանութեան օգնութեամբ ազատեցան:

Լոնտրա 10 մայիս. — Սթանտարտի Պէրլինի թղթակիցը կրօնէ թէ Պիլմարք իշխանը Թուրքո-ռուսական պատերազմէ առաջ Ռուսիոյ և Աւստրիոյ միջեւ բանակցութեանց մանրամասնութիւնը վերստին երեւան հանելով կը ուարճանաք ոչ թէ պատմութեան օգուտ մը ընծայելու այլ համագելու համար Ձարը թէ այն դը-ժուարին կացութիւնը յորում կը գտնուի այժմ ինքը Կորչաքօֆ իշխանին և իւր համադրական աշակերտաց քաղաքականութեան արդիւնքն է, որք այս պահուս իսկ Պ. տը Կիրսի տա-պալման կաշխատի:

Սօֆիա 9 մայիս. — Պուլկարիոյ գահուն նոր ընտրելի մը վրայ կը խօսուի, որ է 1852ին ծնեալ Կիյոմար Նասո իշխանը, զնգա-պետ աւստրիական Տրակոններու գնդին: Սա Աւօլֆ տը Նասո դը-սին որդին է, որ 1866ին Ռուսիոյ կողմէ ժառանգազուրկ եղաւ: Բայց վերջը Պէրլինի արքունեաց հետ հաշտուեցաւ իւր Հիւրայ դստեր՝ Պատի գահաժառանգ մեծ գըսին հետ ամուսնու-թեամբ:

Կըսուի թէ սոյն ընտրելութիւնը Պիլմարք իշխանին կողմէ կը պաշտպանուի:

Լոնտրա 10 մայիս. — Վիէննա-յէն Թայմի կը հեռագրեն թէ, Բուսմանիա և Սերպիա դանգատեր են Բեգրուդիոյ կառավարու-թեան, նորա Պուլքէշի և Պէլլը-րատի գործակատարաց ընթաց-քին դէմ: Պ. Հիլթբոլօ և Բէր-սիւանի կամբաստանուին թէ սոյն երկու երկիրներուն մէջ հակիշ-խանական ընդդիմութիւնը կը քա-ջալերեն: Կերեւի թէ սոյն երկու դիւանագէտը իրենց պետէն՝ Պ. տը Կիրսէն գողտնի կը գործեն, թելադրուելով համապաւնան կուսակցութեան:

Վիէննա 11 մայիս. — Անտրաշի կոմսը Հէրսէք-Պոմայի գրաւման համար Ռուսիոյ և Աւստրիոյ միջեւ տեղի ունեցած բանակցութեանց ամփոփումը չարտի հրատարակէ: Աւստրիական կառավարութիւնը որոշած է լուսթիւն պահել, Անտրաշի կոմսը նորէն Բէշթա գնաց:

Պալիէրայի խնամակալ իշխանը երկուշաբթի օր Վիէննա պիտի հանին, ուր պիտի մնայ 8-10 օր:

Վարնա 11. — Կ. Պոլսէն կը գրեն մայիս 10 թուով, Երեկի նիստը վերաբերմամբ եղիպա-կան խնդրոյն ապարդիւն եղաւ:

Բ. Դուռը Լօրտ Սալիպարիի դիմած լինելով Ս. Տ. Ուօլֆի ա-ռաջարկած պայմաններուն զի-ջումը ձեռք բերելու համար ի մասին եռամեայ պայմանաժամու, Լօնտրայէն պատասխան ստացած չէր:

Ս. Տ. Ուօլֆ Լօրտ Սալիպարիի մէկ հեռագրին հաղորդել է, որ կը հրամայէ կարելի եղածին չափ վաղով աւարտել խնդիրը և Ե-գիպոսս վերադառնալ:

Սօֆիա 10 մայիս. — Խնամակալը Սիլիստրէ կը գտնուին ուստի Սօ-ֆիա պիտի վերադառնան Թրնօ-վայէն անցնելով:

Լոնտրա 11 մայիս. — Բեգրու-պուրկէն Տէյլի-Նիւզի կը գրեն թէ Ռուսական արմուկ մէջ այն-պէս կը կարծուի թէ Պալքանաց մէջ իրաց կացութիւնը ինպատո Ռուսիոյ բարեօրած է և թէ Սեր-պիոյ թագուհւոյն ի խիստ՝ ճամ-բորդութեան կարեւորութիւն կընծայեն:

Վիէննա 11 մայիս. — Պիլմարք իշխանը յունիս ամսոյ մէջ ի Բէ-սինէն Պ. տը Կիրսի հետ պիտի տեսակցի ուր պիտի ընդունի նաև Քալնօքի կոմսին այցելու-թիւնը:

Պէրլին 11 մայիս. — Կայսրն ի մտոյ էմս պիտի երթայ օդավո-խութեան համար սակայն Կաշ-թէյն չպիտի երթայ, ըստ որում կլիման խիստ է:

Պիլմարք իշխանը մտադիր է քիչ մը ժամանակ Քէսէնկէն անցը-նելու:

Պէրլին 12 մայիս. — Հէրպէրթ տը Պիլմարք կոմսը Տրակոն պիտի երթայ օդավոխութեան համար, Իրանտայի վոխարքային մօտ որ իւր բարեկամներէն մին է:

Վիէննա 12 մայիս. — Նուվէլ Բրէս Լիպը կը ծանուցանէ թէ Ձարին և Սերպիոյ թագուհւոյն տեսակցութիւնը նուազ հաւա-նական է: Կայսեր ճամբորդու-թիւնը մայիս 20ին յետաձգ-ուած է:

Վիէննա 12 մայիս. — Կ. Պոլսէն կը ծանուցանեն թէ Սերպիոյ կա-ռավարութիւնը որ Յունաց պատ-րիարքի յատկացեալ դումարը վճարել գաղբեցուցած էր բա-ւական տարւններէ ի վեր, Ֆէնէրի Պատրիարքարանի ծանուցել է թէ սոյն վճարումը վերստին յան-ձըն կառնու և 15000 դահեկան կը դրկէ:

Բարիդ 12 մայիս. — Պ. Հէրպէր չաբաթ օր Պէրլին իւր պաշտօ-նատեղին պիտի երթայ:

Լոնտրա 13 մայիս. — Բեգրու-պուրկէն Թայմի կը հեռագրեն թէ անգլիական և ռուսական քօմիտէներու մէջ անհամաձայ-նութիւն ծագած է Ալիզանական սահմանադրի կարգադրութեան մասին:

Յանձնախմբին նիստերը առ-այժմ գաղբեր են: Անգլիոյ կը մնայ խնդիրը առկա թողուլ, կամ զիջում ընել և կամ իրա-ւարարութիւն առաջարկել:

Պէրլին 13 մայիս. — Տարմիչա-տէն կը ծանուցանեն թէ Հէսի մեծ գըսին առջև տեղի ունե-ցած զօրահանդէսին մէջ Պալթէմ-պէրի իշխանը Տրակոններու երկ-րորդ գնդին գլուխը կը գտնուէր:

Սօֆիա 13 մայիս. — Պուլկար կառավարութիւնը տեղեկացաւ թէ Պ. Մանթօֆի վրայ հրադէն պարպող անձինք յայտարարել են

ոստիկանութեան թէ Ձէքօվարի անուն անձ մը թելադրած էր ի-րենց 20,000 ֆրանք խոստանա-լով:

Բարիդ 11 մայիս. — Սօֆիայէն կը ծանուցանեն թէ Պուլկարը մտադիր են տեղացի իշխան մը ընտրելու և հաւանականաբար Ալէքսանդր Էքզարքին յանձնելու Պուլկարական գահը:

Մօրնինի Բօսթ կը ծանուցանէ թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը մերժել է մանակցիլ Փարլիի 1889 Արուեստահանգիսին որ նը-պատակ ունի Պալթիլի առման հարկւրամեակը և ֆրանսական յեղափոխութեան յաղթանակը տօնել:

Իսկ Թան կըսէ թէ այս լուրը անհիմն է:

Կարիպարտի մահուան հինգե-րորդ տարեգարձը պիտի կատար-ուի յունիս 2ին: Ի Քարբերա ուխտաւորութիւն մը կազմաւո-րելու համար յանձնախումբ մը կազմուել է Հոսթի մէջ որուն նախագահ ընտրուել է Պ. Քայ-րօլի:

Էքզարքիս Օրիան կըսէ թէ Սօ-ֆիայի մէջ պզտիկ տետրակ մը հրատարակուած է որ բաւական ազմուկ յարուցած է: Փ. Թ. Կօնտօֆ անձանթ մտորադրու-թիւն մը կը կրէ, սակայն նորա հեղինակութիւնը Պուլկար տը-մատականաց պետ Պ. Սօյլիանօ-ֆի կը վերադրեն:

Տեարակին խորագրին է, «Ժա-մանակն է հասկցնելու թէ Ռու-սիա զմեզ ազատեց»:

Հեղինակը ընկելով այն բոլոր պատերազմները զորս Ռուսիա մը-ղած է յարեւելս որ կը հետեւցնէ թէ Ձարերու կայսրութիւնը սոյն պատերազմներու մէջ իւր անձնա-կան չահը միայն փնտռած է և ոչ Սլաւական գաղափարին տա-րածումը:

«Պուլկարիա», կը յարէ հեղինա-կը Աւստրիոյ գերիւ պետք է իյ-նայ: Այս տէրութիւնը գէթ պի-տի կարենայ օգնել Պուլկարիոյ իւր իշխանն ընտրելու համար, սակայն լաւագոյն է Հանքադե-տութիւն հրատարակել:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

— 0 —

Կայսերական կառավարութեան ելմտացոյցը հաւատարակուելու պաշտօն ունեցող յանձնախումբն իւր աշխատութիւններն աւար-տելով, տեղեկագիրը մատուցել է Ելմտական գործոց նախարա-րութեան:

Թարթի մասնաւոր տեղեկու-թեանց նայելով, յանձնախումբն յաջողել է ելմտացոյցն հաւատա-րակուել սովորական և արատա-վոր ծախուց գլուխներէն չափա-ւոր գեղջեր ընկելով:

Ելմտական նախարարութիւնն իշխալ տեղեկագիրը նախարա-

րաց խորհրդոյ մատուցել է, որ իւր կիրակի աւուր նստին մէջ յանձնութեան կնթարկել է, որոյ աւարտումէ յետոյ, Վեհ. Սուլ-թանին պիտի մատուցանէ ի վա-ւերացումն:

— Մատրիտի լրագիրը կը ծա-նուցանեն թէ Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեգարձին առթիւ, Սպանիոյ խնամակալ թագուհին և նախարարութիւնը շնորհաւո-րութիւններ ուղղել են Օսման-եան դեսպան Թէրլան պէյի, որ Օսմ. դեսպանատան մէջ շքեղ ե-րեկոյթ մը տուել է ի պատիւ պալատականաց, նախարարաց և օտար դեսպանաց:

— Ռուսական դեսպանատան խորհրդական Պ. Օնու երէկ մայ-րաքաղաքէս մեկնեցաւ յՕսէստ:

— Պուլկարիոյ զինուորական գործոց անօրէնութեան խնդրա-նօք, խնամակալութիւնն որոշել է 10 միլիօն ֆրանքի զէնք և ռազմավերք գնել, և միան-դամայն Մոլէր հրացանի գրու-թիւնն ալ ընդունել է, սակայն կը կարծուի թէ այս որոշումն անգործադրելի պիտի մնայ առ ի չգոյէ գրամոյ:

— Բէթիլ ընկերութեան Պօլսոյ, Պրուսայի, Սէլանիկի և Ձմիւռ-նիոյ դէտեռուն տեղ ոստիկանաց խումբեր պիտի կազմուին որոց ծախքն Բէթիլ ընկերութիւնը պիտի հողայ: Այս մասին հարկ եղած հրահանգները ներքին գործոց նախարարութեան կողմէ արուած են առ որ անկ է:

— Տէպալ լրագիրը կը գրէ թէ Օսմ. կառավարութիւնը ֆրան-սական դեսպան Պ. Մօնթէպէլ-լօի յանձնարարել է շնորհակա-լութիւն յայտնել Հաննայի ֆը-րանսական հիւպատոս Պ. Պլանի որ Կրետէի վերջին անկարգու-թեանց առաջին առնելու հա-մար մեծ ջանք ի գործ դրած էր:

— Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեգարձին առթիւ Գերմանիոյ կայսրը շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղած լինելով, Ն. Կ. Վե-հախառութիւնը հեռագրաւ շը-նորհակալութիւն յայտնել է կայսեր:

— Պ. Տօնօն ի մտոյ մայրաքա-ղաքս կապառուի: անգլիացի խումբ մը մեծ գրամատեարք Պ. Տօնօնի հետ միացել են Ասիոյ երկաթուղւոյ արտօնութեան հա-մար:

— Աւստրիոյ Կայսրուհին Սինա-իա հասնելով, Բուսմանիոյ թա-գաւորը և թագուհին կայսրանը զիմաւորել են զինքը և ի միա-սին Թէլէշի գլեակը գացել են:

Սերպիոյ թագուհին գահա-ժառանգ իշխանին հետ Պուլքէշ հասել է: Արտաքին գործոց նա-խարար Պ. Բէրէքիդ, Սերպիոյ դեսպանատան բոլոր պաշտօն-եայր և արքայական ընտանեաց անդամք կայսրանը զիմաւորել են զինքը: Թագուհին Եաշի ճամ-բով Խըրիմ գացել է:

— Հոսթի Պապը մայրաքաղա-քիս աւստրիական դեսպան Պ. Քալիշի Պիոս Թ. ի մեծ Խաչը նուիրել է:

— Յունաստանի թագաւոր ամսոյս վերջը Եւրոպայի ջուրերը պիտի երթայ:

— Բերայի յոյն եպիսկոպոս մօնասինօր Յովսիւս Արնապուտ գիւղ երթալով 50 ոսկի բաշխեր է հըրկելոց:

— Շաբաթ օր Իզմիրի մէջ երկրաշարժի բռնուն ցնցում մը ըզգացուեր է նոյն կրկնուեր է շրջակայ բոլոր գիւղերու և մասնաւորապէս Քօրտէլիօի մէջ:

— Կը պատմեն թէ Դամասկոսի հրէից գերեզմանատան մէջ բարբի մը թաղուած է զոր Սիրիոյ և Պաղեստինի հրեայք իբր սուրբ կը նկատեն: Ամեն տարի բազմաթիւ ուխտաւորք Դամասկոս կերթան սոյն գերեզմանին սղին վըրայ աղօթելու համար:

15 օր առաջ ուխտագնացութեան տարելիցն լինելով, բաղմութեան մէջէն յանկարծ մարդ մը գերեզմանին վըրայ աղօթող բարբիին վըրայ յարձակեր և բէվովէնով զայն սպաններ է:

Կըսուի թէ մարդասպանը քրեատոնեայ մ'է և Դամասկոսի առաջին ընտանիքներէ միոյն կը վերաբերի: Անմիջապէս ձերբակալուեր է: սպանութեան պատճառը յայտնի չէ: Սոյն ոճիրը Դամասկոսի հրէից մեծ սարսափ պատճառեր է:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՕՍՄ. ՔՕՆՍՈԼԻԸԷ

Երէկ երեկոյ գոց.....	15 13
Այս առաւօտ բաց... ք. Կ.	15 14

ԻՍԹԻԴՐԱԶԸ ՏԱՆԻԼԻԹԷ	
Այս առաւօտ	ք. Կ. 39 37
ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԻ	
Թրամուէյ.....	ղրչ. 297 —
Բուսնիկի երկաթուղի... քր.	33 50

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	
Օսմանեան ոսկի.....	ղրչ. 100 —
20 Քրանքնոց.....	88 11
Անգլիական ոսկի.....	111 —
Բօլ Իմէրիալ.....	90 32
Քրիմից	51 20
Բուսնի թղթաբաժնի.....	10 8
» արծաթ.....	75 20
Ֆիօրին	— —
Մէճիտարծ (տարբ.).....	107 39
Վեցնոց	102 25
Հինգնոց	102 25
Մէթալիք	98 10
Քառորդ	107 —
Մանր մէճիտ.....	104 5
Թասիլիք	17 —

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Կրօն. Ժողովը Պատրիարքարան գումարեցաւ երէկ ընդ առեւտրեւտութեամբ Գեր. Հմայեակ սրբազանի, Սմեն. Ս. Պատրիարք Հայրը հիւանդ լինելով, չլրացաւ նախագահել Ժողովին: Ութ անդամք ներկայ էին:

Կրօն. Ժողովը յետ միամեայ պաշտօնավարութեան, ըստ օրինի իւր Դիւանը նորոգեց հետեւեալ կերպով. Տ. Խրիմեան սրբազան Ա. Առեւտրեւտ Տ. Հմայեակ » » » Տ. Ներսէս Վարդապետ Աղանեան Ա. Առեւտրեւտ Տ. Իգնատիոս » Շիշէճեան Բ. Առեւտրեւտ: Ժողովը 15ի չափ անհատական խընդիրներ տնօրինեց:

Շապին-Գարահիսարի Առաջնորդ Գեր. Պետրոս Վ. Ներկարարեան Աւելքսանորոյ մէջ 50 ոսկի հանգանակեր է ի նպատ Գարահիսարի հրկիցերոց և անտի Երուսաղէմ ուղեւորեր է:

Մաքրի-գիւղի Թաղ. Խորհուրդը Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ծանուցեր է թէ Տասնեան բարեհամբաւ գերեզմանը 600 ոսկեոյ արժողութեամբ գետին մը նուիրեր է Մաքրի-գիւղի եկեղեցոյն, պայմանաւ որ սոյն գետինն վրայ կառուցուի երկսեռ վարժարան մը:

Արդի վարժարանին շէնքը խորխուր վիճակի մէջ գտնուելով, Թաղ. Խորհուրդը նոր վարժարանի մը կառուցման արտօնութիւն խնդրեր է Ազգ. Վարչութեան:

Մանրամասնութիւնք յառաջիկային:

Յաջք սրտի հմայանք թէ ազգային նշանաւոր Բրդիսթան Թ. Պարոնեան էֆէնտի մայրը իւր մահկանացուն կնքեր է Սեդրիանուպօլիս: Երկնից միթարութիւնը կը մաղթեմք մեր բարեկամին և իւր հարգատանջ:

Ստեպ գանդաւաններ գրուած են եւրոպայեան մեր հարուստ և բարձրատիւնան ազգայնոց օտարասիրութեան և անտարբերութեան վրայ: և քանի որ յոյժ հազուադիւրէն են մարդասէր և ազգասէր անձնաւորութիւններ, կարծէ որ այս կարգի բարձրատիւնան անձ մը ծանօթացնեմ Հայրենիքի ընթերցողաց:

Վսեմ. Օջան էֆ. Պաղտատլեան որ տեղւոյս Օսմ. դեսպանատան խորհրդականն է, իւր բաղմազբաղ վիճակին մէջ մարդասիրարար միշտ ձեռնուող եղած է գաղթական այն ամեն հայուն որ աւելի ունեցած է իրեն զխմելու. ամէն անանք որ մի

անգամ պաշտպանութեան մը կամ օժանդակութեան մը պէտք ունեցած են, լիովին և յօժարակամ գոհ բրած է զանոնք: մեք ևս Նորին Վսեմութեան շնորհներն վայելելու առիթներ ունեցած եմք և պարտ անձին կը համարեմք հրապարակաւ յայտնել թէ սա իւր առաքինի, վեհանձն և մարդասէր բնութեամբն ու գործերովն ազգովին շնորհակալութեան արժանի է: Երանի թէ որքան հնար է բազմանային այսպիսի հաղուազիւտ բարձրատիւնան ազգայններ, որք թէ՛ մեր Օսմ. Կայսերական կառավարութեան և թէ՛ Ազգին համար վառք և պատիւ են յաջ օտար ազգաց:

Պէրլին բնակող Հայ վաճառական մը 14/26 Ապրիլ 87 Պէրլին

ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄ.

Արձանագրեալ յ'Առեւտրական Սենեկի Կ. Պօլսոյ ՏՆՕՐԷՆ, Թ. ՄԵՐԵՆԻՄ-ԳՈՒԼԻ Դաւաթիա Խալիլ-Վաչախան, Թիւ 3

Փոխանորդութիւն և յանձնակատարութիւն թէ ի Կ. Պօլսոյ, թէ ի գաւառս և թէ յօտար երկիրս, ամեն դատական, վարչական և առեւտրական գործոց, որպիսիք են՝ պահանջից գանձումն, վէճերու իրաւախօհութիւն, կնճոց և սնանկային խնդրոց կարգադրութիւն, քաղաքային և վարչային գաղտնաց առջեւ դատավարութիւն, անշարժ ստացուածոց և վարձուց վերաբերեալ գործառնութիւն, արտօնութեանց ստացման հետամուտութիւն, նամակագրական խորհրդատուութիւն, տեղեկացումն, խմբագրութիւն, թարգմանութիւն, հրատարակութիւն և հաշուոյ յստակումն: Հեռագրական հասցէ Վէքեալթիսանէ, Խօթանաօլ, կամ Agence Ottomane, Cons/ple

— Հոս մեռած է:

— Համառօտ կերպով տեղեկացուր զիս այդ կնոջ պատմութեան, ըսաւ տօթթէօր Բալ:

— Խիստ պարզ է... Թէպէտ անքան տը Մէրիքուռ գիւղակի մը մէջ ծնած էր: Ունէր գեղեցիկութիւն, հանճարեղ միտք, ճարպիկութիւն, կերք, մարմնութիւններ, այդ պատճառաւ, պարզ գեղջիկուհի մը լինելուն վրայ պիտի ամչնար քիչ ժամանակէն: Ուղղակի մեծ քաղաքին կը պատկանէր: Օր մը փառասէր գեղջիկուհին լսեց սոսկում պատճառող յեղափոխութեան հեռակայ ձայնն: Թէպէտ անքան չմարեց որ յեղափոխութիւնն կնոջ մը պէտք ունէր: Փարիզու համար ճամբայ ելաւ ուր գրեթէ մի և նոյն օրն և մի և նոյն դռնէն հասաւ Շառլօֆ Բօրտէլի նման: Թէպէտ անքան տը Մէրիքուռ սիրուն էր. սկսաւ յաջողութիւն գտնել, Գիթաղ-դարար գոհ չեղաւ հաճելի և սիրելի լինելէն, ուղեց հայրենեաց ծառայել: մեծ դեր մը պիտի կատարէր: տեսակ մը այր-կին եղաւ որոյ միջոցաւ միանգամայն կին մ'էր մարմնութեամբ և այր մը յանգընութեամբ: Սուր մը առաւ, ամեն օր շրջեցաւ Փարիզու հրապարակներն ու փողոցներն, զօշկով, երգում ընելով, հայհոյելով ի ձայն Սանթի-թի-թի միւսկին: Օր մը, Ժողովրդեան կանայք որ իրմէ աւելի արժէք ունէին, վախցան այդ ընկերուհիէն որ արեան մէջ սէր կը խառնէր և ուր հայրենիքն կը համբուրէր ամենուն շրթանց վրայ՝ ձերբակալեցին այդ անմիտը, Հրապարակաւ հան-

ամեն ինչ որ կը կանաչայ, ամեն ինչ որ կերպէ գարնան վերադարձին հետ, այս ամենը արեգական խօսեցելոյն համար ամուսնութեան ընծայ մ'էր: Նմանօրինակ ցնորք մը որ շատ քաղցր և միթարիչ քմահաճոյք մը կ'երեւի մեզ, Ժաննի յիմարութիւնը քիչ մը մեղմացուց և զայն կը ջանկացուց:

Բարեբաւորիկ ապրեցաւ սպասելով ամեն ամուսնացող օրիորդաց նման, կենաց ամենէն գեղեցիկ առուր: Շարունակեց երազել հեշտաբար իր գերբնական կարողութիւնն, և իր ապագայ ամուսինն որ դեռ յերկինս էր:

— Միթէ՞ այս, ըսաւ տնօրէն, գեղեցիկ և բանաստեղծական յիմարութիւն մը չէ, հարկւր անգամ նախապատիւ համարուած այն անխախտ և մարդկային բանականութենէն որ կը վշտացնէ, կը տղեկցնէ և կը կառավարէ աշխարհն:

— Ճշմարիտ է; ըսաւ տօթթէօր Բալ, երբեմն յիմարներն վեհութիւն մը կ'ունենան, այնպիսի վեհութիւն մը որոյ մենք չենք կրնար հասնիլ:

— Աւասիկ դռնէ այն քերթուածն զոր բանաստեղծ մը շարագրած է արեգական խօսեցելոյն վըրայ, ըսաւ տնօրէն, կարգամ ձեզ անոր արժէքը ճանչցնելու համար:

«Ես, աշխարհէ լքեալ տարաբաղդ մը, խօսեցեալն եմ արեգական որ կը սիրէ զիս այնքան: «Երկնքէն երկիր լիւսոյ ամեն մէկ ճառագայթ կը բերէ ինձ սիրահարէս համբոյր մը: Օրուման դգուանաց ներքեւ, ամեն մէկ տերեւ, ա-

ԳՐԱՏՈՒՆ ՊՕԶԱՃԵԱՆ

Չազմագճըլար ԿՈՒՄԸ, ԹԻՒ 56)

ՄԵԺ Բանակութիւն

ՅՐԱՆՍԵՐԻՆ ԴԱՍԱԳՐՈՑ

Սոյն գրատունն այս անգամ փա-
րկվէն ընդունած է մեր ազգ. վար-
ժարանաց մէջ մուտ գտած ֆրան-
սերէն ամբողջ դասագրքերու մեծ
«մթերք» մը, որոյ մէջ կը գտնուին
մասնաւորապէս Լատուսի ամբողջ
գործերը, Պոլիսիոյ «անփան», ա-
տուլանա եւ ֆրանսիէն, քանի է
բառապօլ, Լատուսի է Ֆլորիսի, Կէ-
նրաի եւ Պաշտի քերականութիւն-
ներն եւ անոնց բանալիները, Ապէ-
կոյթիէի Լէքթիւն Կոտիւնիները,
քոչն իսթօնիէ, անփան, «ատուլ-
ան» (Տըլարալ), Տէլէմաք, շուա,
որ լէքթիւն (Տանիէ), Լէքթիւն
Կոտիւնիէ (Լըռուա), ֆապլը որ Լա-
ֆօնիէն եւն. եւն.:

ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ՉԱՓԱՌՈՐ

Յրանսերէն նամականիք շատ աժան
քերականութիւն:

Սըքնէթէն ժէնէնալ գին զը 3 1/2
» ինիլէնալ » 3

Գաւառական յանձնարարութիւնը
փութով կը կատարուին:

ԳՐԱՏՈՒՆ Գ. ՉԱՐԴԱՐԵԱՆ

ՆՈՐ ՀՐԱՄԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԴԱՍԱԳՐՈՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

Ի Պէտս Ազգային վարժարանաց

— 0 —

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կը ծախուի ի գին 3 գրուշ:

Կեդրոնատեղին է Գ. Զարդար-
եան գրատունն:

Կ. Պոլիս Սուլթան Համամ փո-
ղոց Թիւ 14:

ԱՔԼՈՐ ԵՂԱՅՐ

Հրատարակիչ Ա. Աճեան, կը
ծախուի թոյր հայ գրավաճառաց
քով. գին 2 դահեկան:

ՈՒՂԵԻՌՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՐԱԼԻ ՍԻՐԱՔԱՅ

— 0 —

Եղեկոյ Առաջնորդ Գեր. Խոջէն
Եպիսկ. Միտիարեանի սոյն խնամա-
սիրական երկն, ու գերութեանց
պատմութեամբ եւ փիլիսոփայական
խորհրդածութեամբ, հետաքրքրա-
շարժ եւ միանգամայն սրտաշարժ ու
ախորժելի գործ մ'է, ամեն մարդու
ընթերցանութեան արժանի: Տար-
գրուած է Զմիւռնիոյ Տէպէկան տը-
պարանը: Գինն է 8 դր:

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԴՈՐՅՆԱԿԱՆ

ԵՐԿՐԱՅԱՓՈԹԻՒՆ

ՍՆՆԱՄԱՐԿԵԱՅ

Վահան Ս. Հաղարարեան

Հետեւողութեամբ

Ժ. Տալէմի

Սոյն դասագիրքն, որ հանրա-
ժանօթ չափադիտաց կողմէ գնա-
հատուած է, ցարդ հրատարակուած
երկրաչափութեանց վրայ մեծ առա-
ւելութիւն ունի ոչ միայն իւր սահ-
մանաց ճշգրտութեամբ այլ եւ արուես-
տական բոլորեւ ընտրութեամբ:

Կեդրոնատեղին է Պոլսեան գը-
րատուն Չազմագճըլար-ԿՈՒՄԸ ԹԻՒ
56:

Գին 8 դահեկան:

ՏԱՐԱԲԱՂԴԻ ՄՈՒՍԱ

Թարգմանեաց յմեղիարենէ

ՕՐԻՈՐԴ ՆՈՒԱՐԴ Յ. ԷՍԱԵԱՆ

Ի նպարտ Ազգ. Հիւանդանոցի
Գին 3 դահեկան

Կը գտնուի Աղղային Հիւան-
դանոցի Հոգաբարձութեան գը-
րատնեակը: Մեծ-Նոր-Խան Թիւ
49 և թոյր հայ գրավաճառաց
քով:—

ԳՐԱՏՈՒՆ 2. ԹՅՐԱՅԵԱՆ

Կ. Պոլիս մեծ մարտաւան կայդ.
Թիւ 46

Մեծ քանակութեամբ Բարկէ ե-
կած Գաղղիորէն ընտիր դասագրքե-
րու հաւաքածոյ մը, Լատուսի, Կէ-
նարի եւ Սարտըրի բազմաթիւ, ինչ-
պէս նաեւ Կէնարի եւ այլ նշանա-
ւոր հեղինակաց կառուցներն ու բա-
նալիները: Պաշտի գործերը, եւ
անն տեսակ Արֆալիներ, Բօնդ է
Բառապօլ, Քօթօրիէթ, Ֆապլը որ
Լաֆօնիէն, ընդարձակ սէքսիթէր
ՏԱՐԱՅԵԱՆ, փոքրիկ եւ զուարճալի ե-
րազահաներ եւ այլ խնամասիրական
գործեր:

Վարժարանաց եւ մեծ քանակով
գնողաց դժուարեցիչ գեղջ կը լինի:
Վաճառատունն ամեն տեղաց համար
օտար լեզուէ գրեանց, պարբերական
եւ պատկերազարդ հանդէսներու,
բազմաթիւ եւ ամեն դարձեալ պի-
տոյնց համար յանձնարարութիւնը
կ'ընդունի եւ ճշգրտութեամբ կը կա-
տարէ յոյժ գիւրամտոյնի պայման-
ներով: Եւ յանձնարարեալ գիրք մը փո-
րկվէն ատու կը հասնի 12 օրէն:

Օտանեան եւ այլ արեւելեան
գործածուած փութի փութեր եւ գիր-
քեր կը գտնուին:

Սոյն վաճառատունը կը գտնուի
ինչպէս առաջ նոյնպէս եւ այժմ ա-
մեն տեսակ թղթեղէն եւ վաճառա-
կանական տեսարաններ եւն.:

Յաճախողք գոհ կը լինին ամեն
կերպով:

ԻՆՔԵՆԱՊԱՇ ՏՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ընդգէմ
Դիջական, Գաղղիական, Միջանց-
քաբարձութիւն եւ այլ ափսոյդի-
տեան հիւանդութեանց:

Գին 6 դր:

Սոյն գիրքն, որ Պոլսեան գրա-
տան կողմէ հրատարակուած է, իւր
տեսակին մէջ ցարդ հրատարակուած
գիրքերը կը գերազանցէ ոչ միայն
իւր պայպան պարունակութեամբ,
այլ եւ իւր գիւրամտանայի եւ յատկ
ոճովն ու լեզուովն:

Մասնաւորապէս կը խօսի մարդ-
կային մտաց, բարոյականին եւ մար-

մայն իրաց հեղատարութեան ըրած
ազգայնութեանց վրայ, ծննդական
դործարանաց փրկարութեան աւ-
ղամայնութեան եւ կողմախօսու-
թեան վրայ, ամենատեղեան բնութե-
անութեան, իւր արգելքներուն եւ
պարտականութեանց վրայ, գիշու-
թեան եւ իւր հետեւանաց՝ Զրային
եւ ծննդական տկարութեան, անար-
արգելեան, անարգանատութեան
(մէրազ) յիմարութեան, ծիւրական
տկար (վէրէմ), յօդացաւութեանց,
երազարդութեանց, սերմնային
տկարութեան, անկարողութեան, ամ-
բութեան եւ անոնց ընդհ. դարման-
ներուն վրայ, միլանցարարութեան
մշտականութեան, կծկմանց, միգր-
կան փամփային գրգռութեան, ա-
մարձեաց սպտան եւ յառաջագոյն
(քէսթանիէթ) հիւանդութեանց ակ-
տանիչներուն եւ դարմաններուն վը-
րայ, ախորդիտեան (վէրէրէթ),
զաղղիական (սիֆիլիսիթ) հիւանդու-
թեանց ակտանիչներուն եւ դարմա-
նին վրայ, անոնց սկզբնական եւ եր-
կարողական հանդամանաց, սնդիկի
բարձր եւ չարաչար գործածութեան
վրայ, եւն. եւն.:

ԼԹՄԻՔՃԻ ԽԱԹՈՒՆ

Հրատարակուեցաւ Ե. Բ. Զատո-
րը և վերջին 2-րդ հատորն ալ ի
մօտոյ պիտի հրատարակուի:

Իւրաքանչիւր հատորի գինն
է 15 դահեկան:

ՎԱՅՐԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՅԵՏՈՄՍԻ

Լաւագոյն քաւթօնի
վրայ ամէն լեզուաւ կը
պատրաստուի ի գին 100
հատը 10 դհկ. պէտք
ունեցողները պէտք է
գիմեն Գ. Պաղտատլեան
տպարան, Յակոբեան խան
13 Կ. Պոլիս:

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԵՆ
Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

«մենք մէկ վարդ, ամեն մէկ գեղաբողբոջ ծաղիկ,
«մինչեւ իսկ թիթեռն որ կը թռչտի, ինձ համար
«նորա բարբառն, ակնարկն եւ սէրն է: Երբ գի-
«չերն նուազ մութ լինի, կը թողու զիս ամենուն
«համար զորս կը զարթոնցանէ ոսկեճաճանչ ալիք-
«ներովն: Եւ ես, պատուհանիս առջեւ գտնուող
«ծաղիկանց վրայ բերանս դրած, կը քամեմ ու կը
«խմեմ ցօլն... արտասուք զոր կը հեղու ինձմէ
«քստնուած պահուն: Եւ իր կողմանէ, ինձ հաճոյ
«երեւնալու համար, թռչունը կու գան դէպ ինձ
«անդադար երգել մինչեւ երեկոյ յորժամ արե-
«գալին կուգայ, կը պառկի, կը գրկէ զիս եւ կը
«ննջէ բաղկացոյ մէջ:»

—Եւ ի՞նչպէս վերջացաւ գեղանի խօսեցեալն,
հարցուց տօքթօրն, որ պատմութեան և բանաս-
տեղծութեան վրայ սէր ունէր:

—Ինչպէս որ ապրած էր: Ամեն երեկոյ մը,
մարեցաւ ծաղիկանց թիթեռնիկներու, թռչնոց և
մարը մոնող արեգական վերջին ճառագայթից մէջ
տեղ:

—Եւ այս խաղիկն ծաղիկանց բուրմամբն լի:

—Եւ այն մարդն զոր նա սիրած էր իր կենաց
մէջ յիշեց քաղցրադէմ մանուկն և ներքեց արե-
գական նորա անհատաւարմութիւնն: Իր կարգին
հարտացած, ինքն վճարեց որպէս զի քաղցր խօ-
սեցեալն յիշատակն յարգուի Սալէթըրիէի մէջ
այնպէս ինչպէս էր սրտին մէջ:

Տօքթօրն բոլորովին յուզեալ մատնանիլ ըլլաւ:

ուրիշ խաղիկ մը և հարցուց թէ ինչո՞ւ այդպէս
պարտաւ էր:

—Ո՛հ, այդ, ըսաւ անօրէնն, ուրիշ բանականու-
թեան մը համար է... արեւն կայ այս նորարա-
նաց վրայ ուր ո՛չ ոք իւր ստորը կը գնէ... հո՛ս
սեպեմք մեք իր կոտորածներն մուցած են ինչ որ
յեղափոխութիւնն ունէր նուիրական և մեծա-
քանչ... շատ զոհեր հոն ինկած են մարդասպա-
նաց հարուածներուն ներքեւ... վերջին անձը որ
այս խաղիկին մէջ բնակած է, առաջին զոհերէն
մին եղաւ: Տէրի-կինն է դա, այրի և մեղսակից
նշանաւոր թունաւորիչ Տէրի-կ, 1747ին Կրէվի հը-
րապարակին վրայ գլխատուած: Այդ գլխադը-
կինն, խարաղանալ, խորհրդարանէն մշտաւեւ
տանջանաց դատապարտուել, չգտաւ իւր շնորհ
ժողովրդային արդարութեան առջեւ:

Տօքթօր Բալ կը վերադառնար և հիացմամբ
զրուեալ էր ի տես տիկին Տէրի-կ բնակավայրին
յարակից խաղիկի մը վրայէն կախուած չղթայի մը:

—Ի՞նչ է այս չղթայն, ըսաւ անօրէնն:

—Ս. յո... կը հարցնէր...

—Ի՞նչի կը ծառայէ:

—Յնդախիտական տարեկրոց մէջ կնոջ մը ծա-
ռայած և անոր վերաբերած է:

—Ի՞նչ կը կոչուի:

—Թէւեւ անհրաժեշտ Մէրիքուա

—Այդ կինը հոս անցուցած է իր օրերը: